

HUKUK

2024

MUHAKEMELERİ

KANUNU

SÜRELER

icramuduru.com

www.icramuduru.com

HUKUK MUHAKEMELERİ KANUNU SÜRELER

HUKUK MUHAKEMELERİ KANUNU HAFTALIK SÜRELER

- Görevsizlik veya yetkisizlik kararı verilmesi hâlinde, taraflardan birinin, bu karar verildiği anda kesin ise tebliğ tarihinden, süresi içinde kanun yoluna başvurulmayarak kesinleşmiş ise kararın kesinleştiği tarihten; kanun yoluna başvurulmuşsa bu başvurunun reddi kararının tebliğ tarihinden itibaren **2 HAFTA** içinde kararı veren mahkemeye başvurarak, dava dosyasının görevli ya da yetkili mahkemeye gönderilmesini talep etmesi gerekir.
- Hâkimi reddeden taraf, dilekçesini karşı tarafa tebliğ ettirir. Karşı taraf **1 HAFTA** içinde cevap verebilir. Bu süre geçtikten sonra yazı işleri müdürü tarafından ret dilekçesi, varsa karşı tarafın cevabı ve ekleri, dosya ile birlikte reddi istenen hâkime verilir.
- Hakimi Ret talebinin, kötüniyetle yapıldığının anlaşılması ve esas yönünden kabul edilmemesi hâlinde, talepte bulunanların her biri hakkında beşyüz Türk Lirasından beşbin Türk Lirasına kadar disiplin para cezasına hükmolunur. Disiplin para cezasının tahsili için, davaya bakan mahkeme, dosyanın geliş tarihinden başlayarak **2 HAFTA** içinde gereğini yapar.
- Hakimin reddi taleplerine karşı istinaf durumunda, Esas hüküm bakımından istinaf yolu açık bulunan dava ve işlerde ise ret talebi hakkındaki merci kararlarına karşı tebliği tarihinden itibaren **2 HAFTA** içinde istinaf yoluna başvurulabilir. **DİKKAT !** (2/3/2024 tarihli ve 7499 sayılı Kanununun 37 nci maddesi ile bu fıkrada yer alan “tefhim veya” ibaresi madde metninden çıkarılmış ve “bir hafta” ibaresi “iki hafta” şeklinde değiştirilmiştir.)
- Hakimin reddi taleplerine karşı temyiz durumunda, Esas hüküm bakımından temyiz yolu açık bulunan dava ve işlerde ise ret talebi hakkındaki karar, tebliği tarihinden itibaren iki hafta içinde temyiz edilebilir. **DİKKAT !** (8 2/3/2024 tarihli ve 7499 sayılı Kanununun 37 nci maddesi ile bu fıkrada yer alan “tefhim veya” ibaresi madde metninden çıkarılmış ve “bir hafta” ibaresi “iki hafta” şeklinde değiştirilmiştir.)
- İstifa eden vekilin vekâlet görevi, istifanın müvekkiline tebliğinden itibaren **2 HAFTA** süreyle devam eder.
- Vekil ile takip edilen davada, vekilin azli hâlinde vekâlet veren, davayı takip etmez ve **2 HAFTA** içinde bir başka vekil de görevlendirmez ise tarafın yokluğu hâlinde uygulanacak hükümlere göre işlem yapılır.
- **Süreler gün olarak belirlenmiş ise tebliğ veya tefhim edildiği gün hesaba katılmaz ve süre son günün tatil saatinde biter.**
- **Süre; hafta, ay veya yıl olarak belirlenmiş ise başladığı güne son hafta, ay veya yıl içindeki karşılık gelen günün tatil saatinde biter. Sürenin bittiği ayda, başladığı güne karşılık gelen bir gün yoksa, süre bu ayın son günü tatil saatinde biter.**
- **Resmî tatil günleri, süreye dâhildir. Sürenin son gününün resmî tatil gününe rastlaması hâlinde, süre tatili takip eden ilk iş günü çalışma saati sonunda biter.**
- Eski hâle getirme, işlemin süresinde yapılamamasına sebep olan engelin ortadan kalkmasından itibaren **2 HAFTA** içinde talep edilmelidir.
- Adli tatile tabi olan dava ve işlerde, bu Kanunun tayin ettiği sürelerin bitmesi tatil zamanına rastlarsa, bu süreler ayrıca bir karara gerek olmaksızın adli tatilin bittiği günden itibaren **1 HAFTA** uzatılmış sayılır.
- Belirsiz alacak davası, Karşı tarafın verdiği bilgi veya tahkikat sonucu alacağın miktarı veya değerinin tam ve kesin olarak belirlenebilmesi mümkün olduğunda, hâkim tarafından tahkikat sona ermeden verilecek **2 HAFTA** kesin süre içinde davacı, iddianın genişletilmesi yasağına tabi olmaksızın talebini tam ve kesin olarak belirleyebilir.
- Dava dilekçesinin içeriğinde;
- a) Mahkemenin adı.
- b) Davacı ile davalının adı, soyadı ve adresleri.

- c) Davacının Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası.
- ç) Varsa tarafların kanuni temsilcilerinin ve davacı vekilinin adı, soyadı ve adresleri.
- d) Davanın konusu ve malvarlığı haklarına ilişkin davalarda, dava konusunun değeri.
- e) Davacının iddiasının dayanağı olan bütün vakıaların sıra numarası altında açık özetleri.
- f) İddia edilen her bir vakianın hangi delillerle ispat edileceği.
- g) Dayanılan hukuki sebepler.
- ğ) Açık bir şekilde talep sonucu.
- h) Davacının, varsa kanuni temsilcisinin veya vekilinin imzası.
- (2) Birinci fıkranın (a), (d), (e), (f) ve (g) bentleri dışında kalan hususların eksik olması hâlinde, hâkim davacıya eksikliği tamamlaması için **1 HAFTA** kesin süre verir.
- Harç ve gider avansın ödenmesi, Avansın yeterli olmadığına dava sırasında anlaşılması hâlinde, mahkemece, bu eksikliğin tamamlanması için davacıya **2 HAFTA** kesin süre verilir.
- Dava dilekçesi, mahkeme tarafından davalıya tebliğ edilir. Davalının **2 HAFTA** içinde davaya cevap verebileceği tebliğ zarfında gösterilir.
- Cevap dilekçesini verme süresi, dava dilekçesinin davalıya tebliğinden itibaren **2 HAFTADIR**.
- Cevap dilekçesinde eksik olması hâlinde, bunun giderilmesi için hâkim tarafından **1 HAFTA** süre verilir.
- Davacı, cevap dilekçesinin kendisine tebliğinden itibaren **2 HAFTA** içinde cevaba cevap dilekçesi; davalı da davacının cevabının kendisine tebliğinden itibaren **2 HAFTA** içinde ikinci cevap dilekçesi verebilir.
- Ön inceleme duruşmasına davet, Davetiyenin tebliğinden itibaren **2 HAFTA** kesin süre içinde tarafların dilekçelerinde gösterdikleri, ancak henüz sunmadıkları belgeleri mahkemeye sunmaları.
- Tahkikat, tarafların dinlenmesi: Mahkemenin, dinlenilmek üzere mahkemeye gelmeleri için iki tarafa vereceği süre **2 HAFTADAN** az olamaz.
- İslah eden taraf, islah sebebiyle geçersiz hâle gelen işlemler için yapılan yargılama giderleri ile karşı tarafın uğradığı ve uğrayabileceği zararları karşılamak üzere hâkimin takdir edeceği teminatı, **1 HAFTA** içinde, mahkeme vizesine yatırmak zorundadır.
- Davasını tamamen islah ettiğini bildiren taraf, bu bildirimden itibaren **1 HAFTA** içinde yeni bir dava dilekçesi vermek zorundadır.
- Kısmen ıslaha başvuran tarafa, islah ettiği usul işlemini yapması için **1 HAFTALIK** süre verilir.
- Mahkeme, tahkikatın bittiğini tefhim ettikten sonra aynı duruşmada sözlü yargılama aşamasına geçer. Bu durumda taraflardan birinin talebi üzerine duruşma **2 HAFTADAN** az olmamak üzere ertelenir.
- Resmî bir senetteki yazı veya imzayı inkâr eden tarafın bu iddiası, ancak ilgili evraka resmîyet kazandıran kişiyi de taraf göstererek açacağı ayrı bir davada incelenip karara bağlanabilir. Asıl davaya bakan hâkim, gerekirse bu konuda imza veya yazıyı inkâr eden tarafa, dava açması için **2 HAFTALIK** kesin bir süre verir.
- Tanığın davet edilmesi, Davetiyenin duruşma gününden en az **1 HAFTA** önce tebliğ edilmiş olması gerekir.
- Tanık kendisine sorulan sorulara cevap vermez veya yemin etmemekte direnirse o mahkemece **2 HAFTAYI** geçmemek üzere disiplin hapsine mahkûm edilir.
- Bilirkişinin görevini yapmaktan yasaklı olması ve reddi, Ret sebeplerinden birinin bilirkişinin şahsında gerçekleşmesi hâlinde taraflar, bilirkişinin reddini talep edebileceği gibi, bilirkişi de kendisini reddedebilir. Ret talebi veya bilirkişinin kendisini reddetmesinin, ret sebebinin öğrenilmesinden itibaren en geç **1 HAFTA** içinde yapılmış olması şarttır.
- Bilgisine başvurulmuş bilirkişi, kendisine tevdi olunan görevin, uzmanlık alanına girmediğini, inceleme konusu maddi vakıaların açıklığa kavuşturulması ve tespiti için, uzman kimliği bulunan başka bir bilirkişi ile işbirliğine ihtiyaç duyduğunu veya görevi kabulden kaçınmasını haklı kılacak mazeretini **1 HAFTA** içinde görevlendirmeyi yapan mahkemeye bildirir.
- Bilirkişi, incelemesini gerçekleştirebilmek için, bazı hususların önceden soruşturulması ve tespiti ile bazı kayıt ve belgelerin getirtilmesine ihtiyaç duyuyorsa, bunun sağlanması için, **1 HAFTA** içinde kendisini görevlendiren

mahkemeye bilgi verir ve talepte bulunur.

- Taraflar, bilirkişi raporunun, kendilerine tebliği tarihinden itibaren **2 HAFTA** içinde bilirkişi raporuna itiraz edebilir.
- Bilirkişi raporuna karşı talebin bu süre içinde hazırlanmasının çok zor veya imkânsız olması ya da özel yahut teknik bir çalışmayı gerektirmesi hâlinde yine bu süre içinde mahkemeye başvuran tarafa, sürenin bitiminden itibaren işlemeye başlamak, bir defaya mahsus olmak ve **2 HAFTAYI** geçmemek üzere ek süre verilebilir.
- Cevap süresi, dava dilekçesinin davalıya tebliğinden itibaren **2 HAFTADIR**.
- Cevap dilekçesi, Mahkeme durum ve koşullara göre cevap dilekçesinin bu süre içinde hazırlanmasının çok zor yahut imkânsız olduğu durumlarda, yine bu süre zarfında mahkemeye başvuran davalıya, cevap süresinin bitiminden itibaren işlemeye başlamak, bir defaya mahsus olmak ve **2 HAFTAYI** geçmemek üzere ek bir süre verebilir.
- Tarafların üzerinde serbestçe tasarruf edemeyeceği dava ve işlerde, hâkim tarafından resen başvuru deliller için gereken giderlerin, **1 HAFTALIK** süre içinde taraflardan birisi veya belirtilecek oranda her ikisi tarafından ödenmesine karar verilir.
- Adli yardım talebinin reddine ilişkin kararlara karşı, tebliğinden itibaren **2 HAFTA** içinde kararı veren mahkemeye dilekçe vermek suretiyle itiraz edilebilir.
- İstinaf dilekçesi verilirken, istinaf kanun yoluna başvuru için gerekli harçlar ve tebliğ giderleri de dâhil olmak üzere tüm giderler ödenir. Bunların hiç ödenmediği veya eksik ödenmiş olduğu sonradan anlaşılırsa, kararı veren mahkeme tarafından verilecek **1 HAFTALIK** kesin süre içinde tamamlanması gerekir.
- İstinaf, Duruşmalı olarak incelenen işlerde taraflara çıkartılan davetiyelerde, duruşmada hazır bulunmadıkları takdirde tahkikatın yokluklarında yapılarak karar verileceği hususu ile başvuran tarafa çıkartılacak davetiyede, ayrıca, yapılacak tahkikatla ilgili olarak bölge adliye mahkemesince belirlenen gideri, **2 HAFTADAN** az olmamak üzere verilecek kesin süre içinde avans olarak yatırması gerektiği açıkça belirtilir.
- Bölge adliye mahkemesi hukuk dairelerinden verilen temyizi kabil nihai kararlar ile hakem kararlarının iptali talebi üzerine verilen kararlara karşı tebliğ tarihinden itibaren **2 HAFTA** içinde temyiz yoluna başvurulabilir.
- Yargıtay dosyalarında, Taraflardan biri temyiz veya cevap dilekçesinde duruşma yapılmasını talep etmiş ise Yargıtayca bir gün belli edilerek taraflara usulen davetiye gönderilir. Tebliğ tarihi ile duruşma günü arasında en az **2 HAFTA** bulunması gerekir.
- Çekişmesiz yargı işlerinde verilen kararlara karşı hukuki yararı bulunan ilgililer, özel kanuni düzenlemeler saklı kalmak kaydıyla, kararın öğrenilmesinden itibaren **2 HAFTA** içinde, bu Kanun hükümleri dairesinde istinaf yoluna başvurabilirler.
- İhtiyati tedbir kararının uygulanması, bu kararın, tedbir isteyen tarafa tefhim veya tebliğinden itibaren **1 HAFTA** içinde talep edilmek zorundadır.
- İhtiyati tedbirin uygulanması sırasında karşı taraf hazır bulunuyorsa, tedbirin uygulanmasından itibaren; hazır bulunmuyorsa tedbirin uygulanmasına ilişkin tutanağın tebliğinden itibaren **1 HAFTA** içinde, ihtiyati tedbirin şartlarına, mahkemenin yetkisine ve teminata ilişkin olarak, kararı veren mahkemeye itiraz edebilir.
- İhtiyati tedbir kararının uygulanması sebebiyle menfaati açıkça ihlal edilen üçüncü kişiler de ihtiyati tedbiri öğrenmelerinden itibaren **1 HAFTA** içinde ihtiyati tedbirin şartlarına ve teminata itiraz edebilirler.
- İhtiyati tedbir kararı dava açılmasından önce verilmişse, tedbir talep eden, bu kararın uygulanmasını talep ettiği tarihten itibaren **2 HAFTA** içinde esas hakkındaki davasını açmak ve dava açtığına ilişkin evrakı, kararı uygulayan memura ibrazla dosyaya koydurtmak ve karşılığında bir belge almak zorundadır.
- Tedbire muhalefetin cezası, ihtiyati tedbir kararının uygulanmasına ilişkin emre uymadığı veya tedbir kararına aykırı davrandığı tespit edilirse, birinci fıkra uyarınca disiplin hapsi ile cezalandırılmasına; aksi takdirde şikâyetin reddine karar verilir. Taraflar, kararın tebliğinden itibaren **2 HAFTA** içinde karara itiraz edebilir. İtirazı, o yerde hükmü veren mahkemenin birden fazla dairesinin bulunması hâlinde, numara olarak kendisinden sonra gelen daire; son numaralı daire için bir numaralı daire; o yerde hükmü veren mahkemenin tek dairesi bulunması hâlinde en yakın yerdeki aynı düzey ve sıfattaki mahkeme inceler. İtiraz merci, **1 HAFTA** içinde kararını verir

- Delil tespit talebi ve karar, Tespit talebi mahkemece haklı bulunursa karar, dilekçeyle birlikte karşı tarafa tebliğ edilir. Kararda ayrıca, delil tespitinin nasıl ve ne zaman yapılacağı, tespitin icrası esnasında karşı tarafın da hazır bulunabileceği, varsa itiraz ve ilave soruların **1 HAFTA** içinde bildirilmesi gerektiği belirtilir. Karşı taraf tebliğden itibaren **1 HAFTA** içinde delil tespiti kararına itiraz edebilir
- Tarafların aksini kararlaştırabilecekleri bir hükme veya tahkim sözleşmesine uyulmaz ise ilgili taraf bu aykırılığa itiraz edebilir. İlgili taraf, aykırılığı öğrendiği tarihten itibaren **2 HAFTA** veya hakemlerin bu konuda kararlaştırdıkları süre içinde itiraz etmeden tahkime devam ederse, itiraz hakkından feragat etmiş sayılır.
- Hakemi reddetmek isteyen taraf, hakemin veya hakem kurulunun seçiminden ya da hakemin reddi talebinde bulunabileceği bir durumun ortaya çıktığını öğrendiği tarihten itibaren **2 HAFTA** içinde ret talebinde bulunabilir.
- Tahkim yeri, Taraflardan biri, mahkemedен ihtiyati tedbir veya ihtiyati haciz kararı almış ise **2 HAFTA** içinde tahkim davasını açmak zorundadır.
- Evvelce daha farklı bir süre öngörülmemişse, taraflardan her biri, hakem kararının kendisine bildirilmesinden itibaren **2 HAFTA** içinde, karşı tarafa da bilgi vermek kaydıyla, hakem veya hakem kuruluna başvurarak; kararın tartzihini ve düzeltilmesini isteyebilir.
- Hakem veya hakem kurulu, karardaki maddi hataları karar tarihini izleyen **2 HAFTA** içinde kendiliğinden de düzeltebilir.

HUKUK MUHAKEMELERİ KANUNU AYLIK SÜRELER

- Cevap dilekçesini verme süresi, dava dilekçesinin davalıya tebliğinden itibaren **2 HAFTADIR**. Ancak, durum ve koşullara göre cevap dilekçesinin bu süre içinde hazırlanmasının çok zor yahut imkânsız olduğu durumlarda, yine bu süre zarfında mahkemeye başvuran davalıya, cevap süresinin bitiminden itibaren işlemeye başlamak, bir defaya mahsus olmak ve **1 AY** geçmemek üzere ek bir süre verilebilir.
- Duruşma gününün belli edilmesi için tarafların başvurusu gereken hâllerde gün tespit ettirilmemişse, son işlem tarihinden başlayarak **1 AY** geçmekle dosya işleminden kaldırılır.
- Dava dosyası, Dosyanın işleminden kaldırıldığı tarihten başlayarak **1 AY** geçtikten sonra yenileme talebinde bulunulursa, yeniden harç alınır,
- Hüküm, Zorunlu nedenlerle sadece hüküm sonucunun tefhim edildiği hâllerde, gerekçeli kararın tefhim tarihinden başlayarak **1 AY** içinde yazılması gerekir.
- Taraflardan her biri, nihaî kararın tebliğinden itibaren **1 AY** içinde, yargılamada ileri sürülmesine veya kendiliğinden hükme geçirilmesi gerekli olmasına rağmen hakkında tamamen veya kısmen karar verilmeyen hususlarda, ek karar verilmesini isteyebilir.
- Mahkeme, tarafların dinlenmesi, delillerin incelenmesi ve tahkikat işlemlerinin yapılmasını yukarıdaki fıkrada belirtilen duruşma hariç, iki duruşmada tamamlar. Duruşmalar arasındaki süre **1 AYDAN** daha uzun olamaz.
- Duruşmalar arasındaki süre **1 AYDAN** daha uzun olamaz. İşin niteliği gereği bilirkişi incelemesinin uzaması, istinabe yoluyla tahkikat işlemlerinin yürütülmesi gibi zorunlu hâllerde, hâkim gerekçesini belirterek **1 AYDAN** sonrası için de duruşma günü belirleyebilir
- Basit yargılama usulünde, Kararın tefhimi, mahkemece hükme ilişkin tüm hususların gerekçesi ile birlikte açıklanması ile gerçekleşir. Ancak zorunlu hâllerde, hâkim bu durumun sebebini de tutanağa geçirmek suretiyle, sadece hüküm özetini tutanağa yazdırarak kararı tefhim edebilir. Bu durumda gerekçeli kararın en geç **1 AY** içinde yazılarak tebliğ çıkartılması gerekir.
- Temyiz, Duruşma günü kararı verilemeyen işlerin en geç **1 AY** içinde karara bağlanması zorunludur.
- İhtiyati tedbir kararı, Asıl davaya ilişkin hükmün kesinleşmesinden veya ihtiyati tedbir kararının kalkmasından itibaren **1 AY** içinde tazminat davasının açılmaması üzerine teminat iade edilir.

- Hakemlerin seçimi, Üç hakem seçilecek ise taraflardan her biri bir hakem seçer; bu şekilde seçilen iki hakem üçüncü hakemi belirler. Taraflardan biri, diğer tarafın bu yoldaki talebinin kendisine ulaşmasından itibaren **1 AY** içinde hakemini seçmezse veya tarafların seçtiği iki hakem seçilmelerinden sonraki **1 AY** içinde üçüncü hakemi belirlemezlerse, taraflardan birinin talebi üzerine mahkeme tarafından hakem seçimi yapılır.
- Hakem kurulundan bir veya birden çok hakemin reddini isteyen taraf, ret talebini ve gerekçesini hakem kuruluna bildirir. Ret talebinin kabul edilmediğini öğrenen taraf, bu tarihten itibaren karara karşı **1 AY** içinde mahkemeye başvurarak bu kararın kaldırılmasını ve hakem veya hakemlerin reddine ilişkin talep hakkında karar verilmesini isteyebilir.
- Hakem kararının tavzihi, düzeltilmesi ve tamamlanması, Karşı tarafın görüşünü alan hakem veya hakem kurulu, bu talebi haklı bulursa, talep tarihinden itibaren **1 AY** içinde karardaki maddi hatayı düzeltir veya kararın tavzihini yapar. İcap ederse, bu süre hakem veya hakem kurulunca uzatılabilir.
- Taraflardan her biri, hakem kararının kendilerine bildirilmesinden itibaren **1 AY** içinde, karşı tarafa da bilgi vermek kaydıyla, yargılama sırasında ileri sürülmüş olmasına rağmen karara bağlanmamış konularda tamamlayıcı hakem kararı verilmesini isteyebilir.
- Hakem kararına karşı yalnızca iptal davası açılabilir. iptal davası, **1 AY** içinde açılabilir.
- Hakem kararı avans yatırılması, Avans, hakem veya hakem kurulu kararında öngörülen süre içinde ödenmemişse hakem veya hakem kurulu yargılamayı durdurabilir. Yargılamanın durdurulduğunun taraflara bildirilmesinden itibaren **1 AY** içinde avans ödenirse yargılamaya devam olunur.
- Bilirkişi raporunun hazırlanması için verilecek süre **3 AYI** geçemez. Bilirkişinin talebi üzerine, kendisini görevlendiren mahkeme gerekçesini göstererek, süreyi **3 AYI** geçmemek üzere uzatabilir. (Ek cümle: 28/2/2018-7101/56 md.) Ancak basit yargılama usulüne tabi dava ve işlerde bu süreler **2 AY** olarak uygulanır.
- Dosyası işlemde kaldırılmış olan dava, işlemde kaldırıldığı tarihten başlayarak **3 AY** içinde taraflardan birinin dilekçe ile başvurusu üzerine yenilenebilir.
- İşlemden kaldırıldığı tarihten başlayarak **3 AY** içinde yenilenmeyen davalar, sürenin dolduğu gün itibarıyla açılmamış sayılır ve mahkemece kendiliğinden karar verilerek kayıt kapatılır.

HUKUK MUHAKEMLERİ KANUNU YILLIK SÜRELER

- Devlet, ödediği tazminat nedeniyle, sorumlu hâkime ödeme tarihinden itibaren **1 YIL** içinde rücu eder.
- Devlet, ödediği tazminat nedeniyle, sorumlu bilirkişiye, ödeme tarihinden itibaren **1 YIL** içinde rücu eder.
- Adli yardımdan yararlanan kişinin haksız çıkması hâlinde, uygun görülürse yargılama giderlerinin en çok **1 YIL** içinde aylık eşit taksitler hâlinde ödenmesine karar verilebilir.
- Tazminat davası açma hakkı, hükmün kesinleşmesinden veya ihtiyati tedbir kararının kalkmasından itibaren, **1 YIL** geçmesiyle zamanaşımına uğrar.
- Taraflar aksini kararlaştırmadıkça, bir hakemin görev yapacağı davalarda hakemin seçildiği, birden çok hakemin görev yapacağı davalarda ise hakem kurulunun ilk toplantı tutanağının düzenlendiği tarihten itibaren **1 YIL** içinde, hakem veya hakem kurulunca esas hakkında karar verilir.

